

Indelning i utgiftsområden

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner regeringens förslag till ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden samt avslår två motionsyrkanden.

I betänkandet finns två reservationer (SD, L) och ett särskilt yttrande (M, C, KD).

Behandlade förslag

Proposition 2015/16:100 2016 års ekonomiska vårproposition, förslagspunkterna 2–11.

Ett yrkande i en följdmotion.

En motion från den allmänna motionstiden 2015/16.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Bakgrund	5
Propositionens huvudsakliga innehåll	6
Utskottets överväganden.....	8
Ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden när det gäller organiserad sysselsättning	8
Propositionen	8
Utskottets ställningstagande.....	9
Ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden när det gäller upprustning av skollokaler.....	9
Propositionen	9
Motionen	10
Civilutskottets yttrande	10
Utbildningsutskottets yttrande	10
Utskottets ställningstagande.....	11
Övriga ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden.....	11
Propositionen	11
Civilutskottets yttrande	15
Utbildningsutskottets yttrande	15
Utskottets ställningstagande.....	15
Ändrad benämning på utgiftsområde 24.....	16
Motionen	16
Gällande ordning.....	16
Utskottets ställningstagande.....	17
Reservationer	18
1. Ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden när det gäller organiserad sysselsättning, punkt 1 (SD).....	18
2. Ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden när det gäller upprustning av skollokaler , punkt 2 (L).....	18
Särskilt yttrande.....	20
Ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden när det gäller upprustning av skollokaler , punkt 2 (M, C, KD)	20
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	21
Propositionen	21
Följdmotionen	22
Motion från allmänna motionstiden 2015/16	22
<i>Bilaga 2</i>	
Civilutskottets yttrande 2015/16:CU5y	23
<i>Bilaga 3</i>	
Utbildningsutskottets yttrande 2015/16:UbU9y	29

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden när det gäller organiserad sysselsättning**

Riksdagen godkänner regeringens förslag till ändring av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 8 Migration respektive utgiftsområde 1 Rikets styrelse (avsnitt 11 i propositionen).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:100 punkt 4.

Reservation 1 (SD)

2. **Ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden när det gäller upprustning av skollokaler**

Riksdagen godkänner regeringens förslag till ändring av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik respektive utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning (avsnitt 11 i propositionen).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:100 punkt 9 och avslår motion

2015/16:3403 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2.

Reservation 2 (L)

3. **Övriga ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden**

Riksdagen godkänner regeringens förslag till

a) ändring av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 4 Rättsväsendet respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (avsnitt 11 i propositionen),

b) ändring av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap respektive utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (avsnitt 11 i propositionen),

c) ändring av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg respektive utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (avsnitt 11 i propositionen),

d) ändring av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv respektive utgiftsområde 8 Migration (avsnitt 11 i propositionen),

e) ändring av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (avsnitt 11 i propositionen),

f) ändring av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (avsnitt 11 i propositionen),

g) ändring av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 24 Näringsliv respektive utgiftsområde 1 Rikets styrelse (avsnitt 11 i propositionen),

h) ändring av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 24 Näringsliv respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (avsnitt 11 i propositionen).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:100 punkterna 2, 3, 5–8, 10 och 11.

4. Ändrad benämning på utgiftsområde 24

Riksdagen avslår motion
2015/16:1216 av Said Abdu (FP).

Stockholm den 7 juni 2016

På konstitutionsutskottets vägnar

Andreas Norlén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Andreas Norlén (M), Björn von Sydow (S), Hans Ekström (S), Veronica Lindholm (S), Jonas Gunnarsson (S), Per-Ingvar Johnsson (C), Agneta Börjesson (MP), Patrick Reslow (M), Fredrik Eriksson (SD), Mathias Sundin (L), Mia Sydow Mölleby (V), Tuve Skånberg (KD), Emilia Töyrä (S), Lisbeth Sundén Andersson (M), Marta Obminska (M) och Roger Hedlund (SD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar konstitutionsutskottet 2016 års ekonomiska vårproposition (prop. 2015/16:100) förslagspunkterna 2–11 som gäller ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden, ett yrkande i en följdmotion och en motion från den allmänna motionstiden 2015/16. En förteckning över behandlade förslag finns i *bilaga 1*.

Den 21 april 2016 beslutade konstitutionsutskottet att ge arbetsmarknadsutskottet, civilutskottet, finansutskottet, försvarsutskottet, justitieukskottet, kulturutskottet, näringsutskottet, socialförsäkringsutskottet, socialutskottet och utbildningsutskottet tillfälle att senast den 19 maj 2016 yttra sig över propositionen, motionen från den allmänna motionstiden och eventuella motioner som kan komma att väckas med anledning av propositionen i de delar de berör respektive utskotts beredningsområde.

Civilutskottets och utbildningsutskottets yttranden finns i *bilaga 2–3*. Arbetsmarknadsutskottet, finansutskottet, försvarsutskottet, justitieukskottet, kulturutskottet, näringsutskottet, socialförsäkringsutskottet och socialutskottet har beslutat att inte yttra sig i ärendet.

Bakgrund

I Riksdagsutredningens slutbetänkande 1993/94:TK3 diskuterades ett antal principiella grunder för indelningen av statens budget i utgiftsområden med utgångspunkt i de krav på en sådan indelning som härrörde från den s.k. rambeslutsmodellen. Indelningen borde enligt utredningens mening tillfredsställa krav på politisk relevans, statsfinansiellt lämpliga avgränsningar samt möjlighet att göra meningsfulla prioriteringar och följa upp resultaten. Utgiftsområdena borde enligt utredningen ha en över tiden önskvärd fasthet som ändå kunde förenas med flexibilitet och situationsanpassning. Konstitutionsutskottet tillstyrkte utredningens förslag i denna del, och riksdagen biföll utskottets förslag (bet. 1995/96:KU21, rskr. 1995/96:157–160).

Statens utgifter ska hänföras till utgiftsområden som anslagen ska fördelas på, om inte riksdagen genom lag har beslutat något annat (9 kap. 5 § riksdagsordningen). Av tillägsbestämmelse 9.5.3 till riksdagsordningen framgår utgiftsområdena och deras benämningar. Dessutom följer av bestämmelsen att beslut i fråga om vilka ändamål och verksamheter som ska innefattas i ett utgiftsområde fattas i samband med beslut med anledning av den ekonomiska vårpropositionen. Utgiftsområdenas innehåll är dock inte reglerat i riksdagsordningen eller i någon annan lag. Våren 1996 presenterade konstitutionsutskottet ett förslag till indelning av budgeten i utgiftsområden, vilket även innefattade en förteckning över verksamheter, bidrag, myndigheter

m.m. fördelade på utgiftsområden (bet. 1995/96:KU21 bil. 1). Riksdagen beslutade om förteckningen i enlighet med utskottets förslag (rskr. 1995/96:157–160). Våren 2001 beslutade riksdagen att regeringen skulle lämna förslag till ändringar i indelningen i utgiftsområden i den ekonomiska vårpropositionen och att ändringarna skulle fastställas av riksdagen i samband med behandlingen av ärendet (framst. 2000/01:RS1, bet. 2000/01:KU23, rskr. 2000/01:273). Som bakgrund till förslaget om ändringar i utgiftsområdena noterade Riksdagskommittén följande (framst. 2000/01:RS1 s. 92):

En lämplig ordning är att regeringen i vårpropositionen lämnar förslag till ändringar i indelningen och att ändringarna fastställs av riksdagen. De ändringar vi då avser är de som behövs för att utgiftsområdesindelningen ska vara förenlig dels med riksdagsordningen, dels med riksdagsbeslutet om ämnesförteckning. Samma skäl som gäller för regeringens förslag gör sig enligt vår mening gällande också i fråga om motioner. Alla förslag om utgiftsändringar som kräver ändringar i riksdagsordningen eller i den förteckning i KU-betänkandet som riksdagen ställt sig bakom med de ändringar som redan genomförts bör således beslutas under våren. Det ter sig enligt vår mening knappast rimligt att ha en ordning som innebär att hela ämnesförteckningen bifogas propositionen eller utskottsbetänkandet varje år. Det borde vara tillräckligt att bara ändringarna redovisas. Det kan vara lämpligt att med några års mellanrum – beroende på antalet ändringar – som bilaga till propositionen eller betänkandet foga en fullständig förteckning.

Våren 2009 uttalade även konstitutionsutskottet att det knappast ter sig rimligt att ha en ordning som innebär att hela förteckningen redovisas varje år, utan det borde vara tillräckligt att bara redovisa de aktuella ändringarna (bet. 2008/09:KU26 s. 9). Enligt utskottet kunde det vara lämpligt att regelbundet med några års mellanrum – beroende på antalet ändringar – redovisa en fullständig förteckning i en bilaga till utskottets betänkande. I samband med behandlingen av frågor om indelningen i utgiftsområden våren 2010 uttalade konstitutionsutskottet att en lämplig tidpunkt för att redovisa en fullständig förteckning i utskottets betänkande i normala fall borde vara vid det första riksmötet i varje mandatperiod (bet. 2009/10:KU39 s. 15).

Senast en fullständig ämnesförteckning över fördelningen av budgetens ändamål och verksamheter på utgiftsområden godkändes av riksdagen var våren 2015 (bet. 2014/15:KU17 bil. 4, rskr. 2014/15:233).

Mot bakgrund av det anförda lämnar konstitutionsutskottet i detta betänkande inte något förslag till en fullständig ämnesförteckning.

Propositionens huvudsakliga innehåll

2016 års ekonomiska vårproposition (prop. 2015/16:100) innehåller bl.a. regeringens förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Riktlinjernas syfte är att ange politikens inriktning inför budgetpropositionen för 2017. Denna del behandlas av finansutskottet.

I den del som behandlas i detta betänkande föreslår regeringen att riksdagen godkänner tio ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på

utgiftsområden (förslagspunkterna 2–11). Regeringens förslag till ändringar rör Sveriges Fängelsemuseum, skydd för geografisk information, organiserad sysselsättning, glasögonbidrag till barn och unga, bosättning av nyanlända invandrare, utbildningsstöd, utgifter inom universitet och högskolor, upprustning av skollokaler, utlandsplacerad verksamhet för bl.a. omvärldsbevakning samt terminologisk verksamhet.

Utskottets överväganden

Ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden

Enligt tilläggsbestämmelse 9.5.3 till riksdagsordningen ska beslut om vilka ändamål och verksamheter som ska innefattas i ett utgiftsområde fattas i samband med beslut med anledning av den ekonomiska vårpropositionen.

I propositionen lämnar regeringen förslag till ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden. Av propositionen framgår det att ändringarna bör tillämpas fr.o.m. 2017, och att de föreslagna ändringarna inte har beaktats i de beräkningar för utgiftsområdena som gjorts i propositionen (prop. 2015/16:100 s. 231).

Ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden när det gäller organiserad sysselsättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner regeringens förslag till ändring i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden när det gäller organiserad sysselsättning.

Jämför reservation 1 (SD).

Propositionen

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser organiserad sysselsättning för asylsökande som syftar till att stärka asylsökandes kunskaper i svenska och för andra etableringsfrämjande åtgärder och som finansieras från anslaget 1:1 *Migrationsverket* under utgiftsområde 8 Migration flyttas till utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

Som skäl till förslaget anges att den nuvarande ansvarsfördelningen för insatser under asylprocessen bör ändras så att länsstyrelserna får ansvaret för att samordna insatser som syftar till att stärka asylsökandes kunskaper i svenska och för andra etableringsfrämjande åtgärder. Att länsstyrelserna får detta ansvar innebär enligt regeringen att verksamheten kan anpassas till lokala och regionala förutsättningar.

För de beräknade utgiftsramarna för 2017 innebär förslaget att ramen för utgiftsområde 1 Rikets styrelse ökas med 72 000 000 kronor och att utgiftsområde 8 Migration minskas med motsvarande belopp.

Sammantaget föreslår regeringen att riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 8

Migration respektive utgiftsområde 1 Rikets styrelse (prop. 2015/16:100 punkt 4).

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning av behovet av den ovanstående ändringen i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden. Utskottet tillstyrker därmed propositionen i denna del (prop. 2015/16:100 punkt 4).

Den föreslagna ändringen medför enligt utskottet inga justeringar i den senast publicerade och av riksdagen godkända förteckningen över ändamål och verksamheter fördelade på utgiftsområden (bet. 2014/15:KU17 bil. 4, rskr. 2014/15:233).

Ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden när det gäller upprustning av skollokaler

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner regeringens förslag till ändring i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden när det gäller upprustning av skollokaler samt avslår ett motionsyrkande.

Jämför reservation 2 (L) och särskilt yttrande (M, C, KD).

Propositionen

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser statsbidrag för renovering av skollokaler och utemiljöer för förskolor, skolor och fritidshem och som finansieras från anslaget 1:13 *Upprustning av skollokaler* under utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik flyttas till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

Som skäl till förslaget anges att stödet för upprustning av skollokaler och utemiljöer bör hanteras tillsammans med övriga utbildningsfrågor.

För de beräknade utgiftsramarna för 2017 innebär förslaget att ramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning ökas med 480 000 000 kronor och att utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik minskas med motsvarande belopp.

Sammantaget föreslår regeringen att riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

respektive utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning (prop. 2015/16:100 punkt 9).

Motionen

Jan Björklund m.fl. (L) yrkar i partimotion 2015/16:3403 yrkande 2 att riksdagen beslutar att avslå regeringens förslag att godkänna den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik respektive utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning, i fråga om statsbidrag för renovering av skollokaler och utemiljöer för förskolor, skolor och fritidshem. Enligt motionärerna bör statsbidraget avskaffas, men till dess att detta görs ska bidraget inte betraktas som en utbildningspolitisk insats som sorterar under utgiftsområde 16.

Civilutskottets yttrande

Civilutskottet har i ett yttrande, som finns i bilaga 2, lämnat synpunkter på bl.a. det ovan redovisade förslaget och motionsyrkandet.

I sitt ställningstagande uppger civilutskottet att det delar regeringens uppfattning att stödet för upprustning av skollokaler och utemiljöer bör hanteras tillsammans med övriga utbildningsfrågor. Utskottet framhåller att statsbidraget lämnas för att rusta upp skollokaler i syfte att ge elever en förbättrad lär- och arbetsmiljö och samtidigt minska lokalernas miljöpåverkan. Vidare kan bidrag ges till upprustning av utemiljöer vid förskolor, skolor och fritidshem i syfte att ge barn och elever en förbättrad och trygg lärmiljö som främjar fysisk aktivitet. Därmed kan bidraget enligt utskottet medverka till att nå de mål som finns uppställda inom utgiftsområde 16 om att förskolan, grundskolan och gymnasieskolan ska ge en utbildning av hög och likvärdig kvalitet och om att alla elever ska ges förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen.

Sammantaget föreslår civilutskottet att konstitutionsutskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker förslaget i motionsyrkandet.

I denna del finns en avvikande mening (L) och ett särskilt yttrande (M, C, KD).

Utbildningsutskottets yttrande

Utbildningsutskottet har i ett yttrande, som finns i bilaga 3, lämnat synpunkter på bl.a. det ovan redovisade förslaget och motionsyrkandet.

I sitt ställningstagande anför utbildningsutskottet att det delar regeringens bedömning att det är rimligt att den aktuella frågan hanteras samlat med övriga utbildningsfrågor. Mot bakgrund av detta anser utbildningsutskottet att konstitutionsutskottet bör tillstyrka propositionen i den berörda delen och avstyrka motionsyrkandet i motsvarande del.

I denna del finns en avvikande mening (L).

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning av behovet av den ovanstående ändringen i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden. Utskottet tillstyrker därmed propositionen i denna del (prop. 2015/16:100 punkt 9). Därmed avstyrks motion 2015/16:3403 yrkande 2.

I sammanhanget noterar utskottet att den föreslagna ändringen innebär justeringar i den senast publicerade och av riksdagen godkända förteckningen över ändamål och verksamheter fördelade på utgiftsområden (bet. 2014/15:KU17 bil. 4, rskr. 2014/15:233). Förteckningen bör kompletteras på så vis att stöd till upprustning av skollokaler som har tagits upp under utgiftsområde 18 flyttas därifrån och i stället tas om hand inom utgiftsområde 16.

Som redovisats tidigare har utskottet ansett att det inte är rimligt att ha en ordning som innebär att hela förteckningen redovisas varje år utan att det borde vara tillräckligt att bara de aktuella ändringarna redovisas, och att det kan vara lämpligt att under det första riksmötet i varje mandatperiod redovisa en fullständig förteckning (bet. 2008/09:KU26 och bet. 2009/10:KU39). Mot bakgrund av det anförda bedömer utskottet att det är tillräckligt att ändringen endast redovisas i enlighet med vad som framgått här (jämför bet. 2009/10:KU39 s. 14 f.).

Övriga ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner regeringens övriga förslag till ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden.

Propositionen

Sveriges Fängelsemuseum

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser Sveriges Fängelsemuseum och som finansieras från anslaget 1:6 *Kriminalvården* under utgiftsområde 4 Rättsväsendet flyttas till utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

Som skäl till förslaget anges att för att säkerställa museets långsiktiga verksamhet och för att få en samlad hantering av bidrag till museet, tillsammans med bidragen till andra icke-statliga museer, bör ansvaret för verksamheten flyttas 2017.

För de beräknade utgiftsramarna för 2017 innebär förslaget att ramen för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid ökas med 1 500 000 kronor och att utgiftsområde 4 Rättsväsendet minskas med motsvarande belopp.

Sammantaget föreslår regeringen att riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 4 Rättsväsendet respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (prop. 2015/16:100 punkt 2).

Skydd för geografisk information

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser tillståndsgivning för spridning av sammanställningar av geografisk landinformation som inhämtats från luftfartyg genom fotografering eller liknande registrering och som finansieras från anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* under utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap flyttas till utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.

Som skäl till förslaget anges att fr.o.m. den 1 maj 2016 kommer Lantmäteriet att, i stället för Försvarmakten, vara ansvarig tillståndsmyndighet för spridning av sammanställningar av geografisk landinformation som inhämtats från luftfartyg eller liknande registrering.

För de beräknade utgiftsramarna för 2017 innebär förslaget att ramen för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik ökas med 2 000 000 kronor och att utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med motsvarande belopp.

Sammantaget föreslår regeringen att riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap respektive utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (prop. 2015/16:100 punkt 3).

Glasögonbidrag till barn och unga

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser bidrag till landstingen för glasögonbidrag till barn och unga och som finansieras från anslaget 4:2 *Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet* under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg flyttas till utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner.

Som skäl till förslaget anges bl.a. följande. Lagen (2016:35) om bidrag för glasögon till vissa barn och unga trädde i kraft den 1 mars 2016 och innebär att landstingen ska lämna bidrag för kostnad för glasögon eller kontaktlinser till barn och unga i åldern 8–19 år. Bidraget ska kunna uppgå till 800 kronor per person, men om kostnaden är lägre ska bidraget uppgå till den faktiska kostnaden. Det riktade statsbidrag som 2016 används för att kompensera landstingen och Gotlands kommun för de kostnader som åliggandet medför

fördelas i enlighet med landstingens respektive kommunens andel av rikets befolkning, och betalas ut från anslaget 4:2 *Vissa statsbidrag inom funktionshindersonrådet* under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg. Bidraget fördelas alltså på samma sätt som det generella statsbidraget. För att uppnå en administrativ förenkling bör det riktade bidraget utgå och kommunerna bör i stället kompenseras genom det generella statsbidraget.

För de beräknade utgiftsramarna för 2017 innebär förslaget att ramen för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner ökas med 120 000 000 kronor och att utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg minskas med motsvarande belopp.

Sammantaget föreslår regeringen att riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg respektive utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (prop. 2015/16:100 punkt 5).

Bosättning av nyanlända invandrare

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser bosättning av nyanlända invandrare och som finansieras från anslaget 1:1 *Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader* under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv flyttas till utgiftsområde 8 Migration.

Som skäl till förslaget anges att fr.o.m. den 1 januari 2017 kommer Migrationsverket att besluta om samtliga anvisningar enligt lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.

För de beräknade utgiftsramarna för 2017 innebär förslaget att ramen för utgiftsområde 8 Migration ökas med 30 000 000 kronor och att utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv minskas med motsvarande belopp.

Sammantaget föreslår regeringen att riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv respektive utgiftsområde 8 Migration (prop. 2015/16:100 punkt 6).

Utbildningsstöd

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser särskilt utbildningsstöd som ges till folkhögskolor, universitet och högskolor och som finansieras från anslaget 1:15 *Särskilt utbildningsstöd* under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning flyttas till utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

Som skäl till förslaget anges att det särskilda utbildningsstödet till övervägande del fördelas till folkhögskolor och att de övriga anslagen som riktas till folkbildningen finns under utgiftsområde 17.

Regeringen avser att i budgetpropositionen för 2017 återkomma till riksdagen med förslag till ändringar av utgiftsramar och anslag.

Sammantaget föreslår regeringen att riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 16

Utbildning och universitetsforskning respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (prop. 2015/16:100 punkt 7).

Utgifter inom universitet och högskolor

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som rör bidrag till teckenspråkstolkning i folkhögskolors regi samt administrationen av bidraget och som finansieras från anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning flyttas till utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

Som skäl till förslaget anges att nivån för det bidrag till teckenspråkstolktutbildning som fördelas till folkhögskolorna fr.o.m. 2017 kommer att ligga på en stabil nivå och att den del av bidraget som avser teckenspråkstolktutbildning i folkhögskolors regi och styrningen av detta bidrag därför bör återföras till det utgiftsområde inom vilket folkbildningen hanteras.

För de beräknade utgiftsramarna för 2017 innebär förslaget att ramen för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid ökas med 21 000 000 kronor och att utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning minskas med motsvarande belopp.

Sammantaget föreslår regeringen att riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (prop. 2015/16:100 punkt 8).

Utlandsplacerad verksamhet för bl.a. omvärldsbevakning

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser den utlandsplacerade funktionen för omvärldsbevakning, analys och kontaktskapande verksamhet vid Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser och som finansieras från anslagen 1:2 *Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling*, 1:5 *Näringslivsutveckling* och 1:6 *Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser* under utgiftsområde 24 Näringsliv flyttas till utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

Som skäl till förslaget anges bl.a. följande. Regeringen avser att förstärka Sveriges globala kopplingar till strategiska internationella högre utbildnings-, forsknings- och innovationsmiljöer. Därtill vill regeringen främja Sverige som en attraktiv kunskapsnation samt öka internationellt genomslag för svensk högre utbildning, forskning och innovation. I en departementspromemoria (dnr 2015/08118/AS) föreslås bl.a. flytt av viss verksamhet från Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser till Regeringskansliet, och genom en sådan överföring bedöms verksamhetens effekt på området öka.

För de beräknade utgiftsramarna för 2017 innebär förslaget att ramen för utgiftsområde 1 Rikets styrelse ökas med 26 000 000 kronor och att utgiftsområde 24 Näringsliv minskas med motsvarande belopp.

Sammantaget föreslår regeringen att riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 24 Näringsliv respektive utgiftsområde 1 Rikets styrelse (prop. 2015/16:100 punkt 10).

Terminologisk verksamhet

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser bidrag till terminologisk verksamhet och som finansieras från anslaget 1:13 *Bidrag till terminologisk verksamhet* under utgiftsområde 24 Näringsliv flyttas till utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

Som skäl till förslaget anges att eftersom språkpolitiken huvudsakligen finansieras från utgiftsområde 17 finns det goda skäl att även samla resurserna för det offentliga terminologiarbetet, som utgör en del av språkpolitiken, inom detta utgiftsområde.

För de beräknade utgiftsramarna för 2017 innebär förslaget att ramen för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid ökas med 4 278 000 kronor och att utgiftsområde 24 Näringsliv minskas med motsvarande belopp.

Sammantaget föreslår regeringen att riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 24 Näringsliv respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (prop. 2015/16:100 punkt 11).

Civilutskottets yttrande

Civilutskottet har i ett yttrande, som finns i bilaga 2, lämnat synpunkter på bl.a. det ovan redovisade förslaget om skydd för geografisk information (prop. 2015/16:100 punkt 3).

Utskottet instämmer i regeringens bedömning i denna del, och föreslår att konstitutionsutskottet ska tillstyrka förslaget.

Utbildningsutskottets yttrande

Utbildningsutskottet har i ett yttrande, som finns i bilaga 3, lämnat synpunkter på bl.a. de ovan redovisade förslagen om utbildningsstöd och utgifter inom universitet och högskolor (prop. 2015/16:100 punkterna 7 och 8).

Utskottet instämmer i regeringens bedömning i dessa delar, och anser att konstitutionsutskottet ska tillstyrka propositionen i berörda delar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning av behovet av de ovanstående ändringarna i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden. Utskottet tillstyrker därmed propositionen i berörda delar (prop. 2015/16:100 punkterna 2, 3, 5–8, 10 och 11).

I sammanhanget noterar utskottet att den föreslagna ändringen som rör terminologisk verksamhet innebär justeringar i den senast publicerade och av riksdagen godkända förteckningen över ändamål och verksamheter fördelade på utgiftsområden (bet. 2014/15:KU17 bil. 4, rskr. 2014/15:233). Förteckningen bör kompletteras på så vis att terminologisk verksamhet som har tagits upp under utgiftsområde 24 flyttas därifrån och i stället tas om hand inom utgiftsområde 17.

Som redovisats tidigare har utskottet ansett att det inte är rimligt att ha en ordning som innebär att hela förteckningen redovisas varje år utan att det borde vara tillräckligt att bara de aktuella ändringarna redovisas, och att det kan vara lämpligt att under det första riksmötet i varje mandatperiod redovisa en fullständig förteckning (bet. 2008/09:KU26 och bet. 2009/10:KU39). Mot bakgrund av det anförda bedömer utskottet att det är tillräckligt att ändringen endast redovisas i enlighet med vad som framgått här (jämför bet. 2009/10:KU39 s. 14 f.).

Övriga ändringar medför enligt utskottet inga justeringar i den nämnda förteckningen.

Ändrad benämning på utgiftsområde 24

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om ändrad benämning på utgiftsområde 24.

Motionen

Said Abdu (FP)¹ yrkar i motion 2015/16:1216 att område 24 Näringsliv i statens budget ska benämnas intäktsområde i stället för utgiftsområde. Motionären anför bl.a. att utgiftsområde 24 Näringsliv behandlar ett av statens främsta intäktsområden och bör benämnas som ett sådant.

Gällande ordning

Av 9 kap 1 § regeringsformen följer att riksdagen beslutar om skatter och avgifter till staten samt om statens budget.

Statens budget omfattar statens inkomster och utgifter för det följande budgetåret (9 kap. 3 § regeringsformen samt 9 kap. 5 § och 11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Statens utgifter ska hänföras till utgiftsområden som anslagen ska fördelas på, om inte riksdagen genom lag har beslutat något annat (9 kap. 5 § riksdagsordningen). Av tilläggsbestämmelse 9.5.3 till riksdagsordningen

¹ Folkpartiet liberalerna (FP) bytte under hösten 2015, efter allmänna motionstiden, namn till Liberalerna (L).

framgår utgiftsområdena och deras benämningar. Riksdagen har delat in de statliga utgifterna och anslagen i 27 utgiftsområden. Utgiftsområde 24 benämns Näringsliv. För vart och ett av de 27 utgiftsområdena fastställer riksdagen på förslag av regeringen utgiftsramar. Dessa ramar anger den högsta nivå som summan av anslagen inom ett utgiftsområde får uppgå till.

Utskottets ställningstagande

Utskottet finner inte några skäl att ta ett sådant initiativ som motionären yrkar. Motion 2015/16:1216 avstyrks därmed.

Reservationer

1. Ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden när det gäller organiserad sysselsättning, punkt 1 (SD)

av Fredrik Eriksson (SD) och Roger Hedlund (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed avslår riksdagen proposition 2015/16:100 punkt 4.

Ställningstagande

Sverigedemokraterna ser med beklagan på den vanskötsel som under lång tid präglat invandringspolitiken. Att den har kunnat fortsätta så länge beror på en rad faktorer, inte minst en vilja från vissa politiker att systematiskt försöka försköna siffror och föra allmänheten bakom ljuset. Även om starka skäl talar för att kostnader hänförliga till en myndighet som ligger under ett visst utgiftsområde normalt bokförs under just detta kan vi här inte se regeringens åtgärd, att allokera det aktuella ekonomiska utrymmet från utgiftsområde 8 till ett annat utgiftsområde, som något annat än ännu ett försök att dölja hur mycket pengar som verkligen läggs på invandring. Mot bakgrund av detta anser vi att riksdagen ska avslå regeringens förslag om att godkänna den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 8 Migration respektive utgiftsområde 1 Rikets styrelse (avsnitt 11 i propositionen).

2. Ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden när det gäller upprustning av skollokaler , punkt 2 (L)

av Mathias Sundin (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:3403 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2 och avslår proposition 2015/16:100 punkt 9.

Ställningstagande

Statsbidraget för renovering av skollokaler och utemiljöer för förskolor, skolor och fritidshem bör avvecklas. Till dess att detta görs bör dock anslaget 1:13 Upprustning av skollokaler inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik inte betraktas som en utbildningspolitisk insats och därmed inte sortera inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning. Mot bakgrund av detta anser jag att riksdagen ska avslå regeringens förslag om att godkänna den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik respektive utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning (avsnitt 11 i propositionen).

Särskilt yttrande

Ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden när det gäller upprustning av skollokaler , punkt 2 (M, C, KD)

Andreas Norlén (M), Per-Ingvar Johnsson (C), Patrick Reslow (M), Tuve Skånberg (KD), Lisbeth Sundén Andersson (M) och Marta Obminska (M) anför:

Vi anser att statsbidraget till upprustning av skollokaler bör avvecklas. Frågan om en avveckling bör emellertid behandlas i samband med höstens beredning av budgetpropositionen för 2017. Vi har mot denna bakgrund avstått från att nu yrka avslag på regeringens förslag till ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden när det gäller upprustning av skollokaler.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2015/16:100 2016 års ekonomiska vårproposition:

2. Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 4 Rättsväsendet respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (avsnitt 11).
3. Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap respektive utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (avsnitt 11).
4. Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 8 Migration respektive utgiftsområde 1 Rikets styrelse (avsnitt 11).
5. Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg respektive utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (avsnitt 11).
6. Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv respektive utgiftsområde 8 Migration (avsnitt 11).
7. Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (avsnitt 11).
8. Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (avsnitt 11).
9. Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik respektive utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning (avsnitt 11).
10. Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 24 Näringsliv respektive utgiftsområde 1 Rikets styrelse (avsnitt 11).
11. Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 24 Näringsliv

respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (avsnitt 11).

Följdmotionen

2015/16:3403 av Jan Björklund m.fl. (L):

2. Riksdagen beslutar att avslå regeringens förslag att godkänna den föreslagna förändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik respektive utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning, i fråga om statsbidrag för renovering av skollokaler och utemiljöer för förskolor, skolor och fritidshem (avsnitt 11 i propositionen).

Motion från allmänna motionstiden 2015/16

2015/16:1216 av Said Abdu (FP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att område 24 Näringsliv i statsbudgeten ska benämnas intäktsområde i stället för utgiftsområde och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Civilutskottets yttrande 2015/16:CU5y

2016 års ekonomiska vårproposition

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har gett civilutskottet tillfälle att yttra sig över 2016 års ekonomiska vårproposition (prop. 2015/16:100) och motioner som kan komma att väckas med anledning av propositionen i de delar som berör utskottets beredningsområde.

Civilutskottet begränsar sitt yttrande till de två förslag i propositionen (punkterna 3 och 9) som gäller vissa ändringar av ändamål och verksamheter som berör utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggnad samt konsumentpolitik. Vidare behandlas motion 2015/16:3403 (L) yrkande 2 där det föreslås att riksdagen ska avslå ett av de aktuella regeringsförslagen.

Civilutskottet föreslår att konstitutionsutskottet tillstyrker regeringens förslag om att de ändamål och verksamheter som avser tillståndsgivning för spridning av sammanställningar av geografisk landinformation som inhämtats från luftfartyg genom fotografering eller liknande registrering och som finansieras från anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap flyttas till utgiftsområde 18. Konstitutionsutskottet bör också tillstyrka regeringens förslag om att de ändamål och verksamheter som avser statsbidrag för renovering av skollokaler och utemiljöer för förskolor, skolor och fritidshem och som finansieras från anslaget 1:13 Upprustning av skollokaler inom utgiftsområde 18 flyttas till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

I yttrandet finns en avvikande mening (L) och ett särskilt yttrande (M, C, KD), båda om förslaget att flytta anslaget för upprustning av skollokaler.

Utskottets överväganden

Propositionen

Regeringen lägger i propositionen fram två förslag som berör utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.

Det ena förslaget (punkt 3) innebär att riksdagen ska godkänna att de ändamål och verksamheter som avser tillståndsgivning för spridning av sammanställningar av geografisk landinformation som inhämtats från luftfartyg genom fotografering eller liknande registrering och som finansieras från anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap under utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap flyttas till utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.

Som skäl för detta förslag hänvisar regeringen till riksdagens beslut om en ny lag om skydd för geografisk information (prop. 2015/16:63, bet. 2015/16:FöU6, rskr. 2015/16:165). Som en följd av den nya lagstiftningen har Lantmäteriet övertagit Försvarens ansvar som tillståndsmyndighet för spridning av sammanställningar av geografisk landinformation som inhämtats från luftfartyg eller liknande registrering. Tillståndsverksamheten finansieras 2016 genom att Lantmäteriet disponerar medel från anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap.

Det andra förslaget (punkt 9) innebär att riksdagen ska godkänna att de ändamål och verksamheter som avser statsbidrag för renovering av skollokaler och utemiljöer för förskolor, skolor och fritidshem och som finansieras från anslaget 1:13 Upprustning av skollokaler under utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik flyttas till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

Enligt regeringen bör stödet för upprustning av skollokaler och utemiljöer hanteras tillsammans med övriga utbildningsfrågor.

Motionen

I partimotion 2015/16:3403 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2 föreslås att riksdagen ska avslå regeringens förslag om att de ändamål och verksamheter som avser statsbidrag för renovering av skollokaler och utemiljöer ska flyttas från utgiftsområde 18 till utgiftsområde 16. Enligt vad som anförs i motionen anser Liberalerna att statsbidraget bör avskaffas. I avvaktan på en avveckling bör bidraget inte betraktas som en utbildningspolitisk insats inom utgiftsområde 16.

Utskottets ställningstagande

Viss verksamhet avseende skydd för geografisk information

Regeringen redogör i propositionen för bakgrunden till förslaget om att de ändamål och verksamheter som avser tillståndsgivning för spridning av sammanställningar av geografisk landinformation som inhämtats från luftfartyg genom fotografering eller liknande registrering och som finansieras från anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap ska flyttas till utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.

Civilutskottet instämmer i regeringens bedömning och föreslår därför att konstitutionsutskottet tillstyrker det aktuella förslaget i propositionen (punkt 3).

Upprustning av skollokaler

Civilutskottet delar regeringens uppfattning att stödet för upprustning av skollokaler och utemiljöer bör hanteras tillsammans med övriga utbildningsfrågor. Statsbidraget lämnas för att rusta upp skollokaler i syfte att ge elever en förbättrad lär- och arbetsmiljö och samtidigt minska lokalernas miljöpåverkan. Vidare kan bidrag ges till upprustning av utemiljöer vid förskolor, skolor och fritidshem i syfte att ge barn och elever en förbättrad och trygg lärmiljö som främjar fysisk aktivitet. Det innebär således att bidraget kan medverka till att nå de mål som finns uppställda inom utgiftsområde 16 om att förskolan, grundskolan och gymnasieskolan ska ge en utbildning av hög och likvärdig kvalitet och om att alla elever ska ges förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen.

Mot denna bakgrund föreslår civilutskottet att konstitutionsutskottet tillstyrker förslaget i propositionen (punkt 9) om att de ändamål och verksamheter som finansieras från anslaget 1:13 Upprustning av skollokaler inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik flyttas till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning. Det motstående förslaget i motion 2015/16:3403 (L) yrkande 2 bör således avstyrkas.

Stockholm den 19 maj 2016

På civilutskottets vägnar

Caroline Szyber

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Caroline Szyber (KD), Johan Lövstrand (S), Ewa Thalén Finné (M), Hillevi Larsson (S), Jessika Roswall (M), Lars Eriksson (S), Roger Hedlund (SD), Carl-Oskar Bohlin (M), Ola Johansson (C), Emma Hult (MP), Thomas Finnborg (M), Mikael Eskilander (SD), Robert Hannah (L), Johanna Haraldsson (S), Shadiye Heydari (S), Hans Unander (S) och Lotta Johnsson Fornarve (V).

Avvikande mening

Upprustning av skollokaler (L)

Robert Hannah (L) anför:

Jag anser att statsbidraget till skollokaler och utemiljöer bör avvecklas. Liberalerna motsatte sig förslaget i vårandringsbudgeten för 2015 om att införa ett statligt bidrag till upprustning av skollokaler, liksom förslaget i budgetpropositionen för 2016 om att utöka stödet till att även gälla skolgårdar.

För skolfastigheter, liksom för bostadsfastigheter och andra typer av fastigheter, gäller givetvis att de löpande måste underhållas och vid behov genomgå en mer omfattande upprustning. Det är emellertid respektive fastighetsägare och huvudman för undervisningen som bär ansvaret för att skollokalernas och skolgårdarnas underhåll inte blir eftersatt. Det statliga bidraget riskerar att motverka en sund och långsiktig förvaltning och i första hand gynna de fastighetsägare som inte i tid rustat upp sina skolfastigheter.

I avvaktan på att förslag om en avveckling av statsbidraget kan aktualiseras i samband med höstens budgetbehandling saknas det skäl att bifalla förslaget om att flytta bidragsformen från utgiftsområde 18 till utgiftsområde 16.

Mot denna bakgrund föreslår jag att konstitutionsutskottet tillstyrker förslaget i Liberalernas partimotion 2015/16:3403 yrkande 2 om att riksdagen ska avslå regeringens förslag om att flytta anslaget för upprustning av skollokaler.

Särskilt yttrande

Upprustning av skollokaler (M, C, KD)

Caroline Szyber (KD), Ewa Thalén Finné (M), Jessika Roswall (M), Carl-Oskar Bohlin (M), Ola Johansson (C) och Thomas Finnborg (M) anför:

Vi anser att statsbidraget till upprustning av skollokaler bör avvecklas. Frågan om en avveckling bör emellertid behandlas i samband med höstens beredning av budgetpropositionen för 2017. Vi har mot denna bakgrund avstått från att nu yrka avslag på regeringens förslag om en förändrad hantering av bidragsformen i budgetsammanhang.

BILAGA 3

Utbildningsutskottets yttrande 2015/16:UbU9y

Indelning i utgiftsområden

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har gett utbildningsutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 2015/16:100 2016 års ekonomiska vårproposition förslagspunkterna 2–11 och de motioner som kan komma att väckas med anledning av propositionen i de delar som berör utskottets beredningsområde.

Utbildningsutskottet begränsar sitt yttrande till förslagspunkterna 7–9 och partimotion 2015/16:3403 (L) yrkande 2.

Utbildningsutskottet anser att konstitutionsutskottet bör tillstyrka propositionen i de berörda delarna och avstyrka motionen i motsvarande del.

I yttrandet finns en avvikande mening (L).

Utskottets överväganden

Indelning i utgiftsområden

Propositionen

Särskilt utbildningsstöd

I propositionen 2016 års ekonomiska vårproposition (prop. 2015/16:100) förslagspunkt 7 föreslår regeringen att de ändamål och verksamheter som avser särskilt utbildningsstöd till folkhögskolor, universitet och högskolor och som finansieras från anslaget 1:15 *Särskilt utbildningsstöd* inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning ska flyttas till utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

Regeringen anger följande skäl för sitt förslag. Specialpedagogiska skolmyndigheten fördelar särskilt utbildningsstöd till folkhögskolor, universitet och högskolor enligt förordningen (2011:1163) om statsbidrag för särskilt utbildningsstöd. Syftet med stödet är att underlätta studier för personer med funktionsnedsättning. Det särskilda utbildningsstödet fördelas till övervägande del till folkhögskolor. De övriga anslagen som riktas till folkbildningen finns inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. Enligt regeringen är avsikten att Specialpedagogiska skolmyndigheten även fortsättningsvis ska fördela bidraget till folkhögskolor, universitet och högskolor. Regeringen avser att återkomma till riksdagen i budgetpropositionen för 2017 med förslag till ändringar av utgiftsramar och anslag.

Särskilda utgifter inom universitet och högskolor

I förslagspunkt 8 föreslås att de ändamål och verksamheter som rör bidrag till teckenspråkstolkutbildning i folkhögskolors regi samt administrationen av bidraget och som finansieras från anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning ska flyttas till utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

Regeringen anger följande skäl för sitt förslag. Efter förslag i budgetpropositionen för 2012 överfördes 36 579 000 kronor från det tidigare anslaget 14:2 *Bidrag till tolkutbildning och teckenspråkläroinutbildning* inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid till anslaget 2:70 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.* inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning (prop. 2011/12:1, bet. 2011/12:KrU1, rskr. 2011/12:77). Regeringen avsåg att medlen skulle användas för utbildning av främst teckenspråkstolkar. Syftet med överföringen var att göra det möjligt att genomföra tolk- och teckenspråkstolkutbildningar som högskoleutbildning och delvis finansiera dem genom de medel som avsatts för bidraget till teckenspråkstolkutbildning.

Eftersom kandidatprogrammet i teckenspråkstolkning vid Stockholms universitet har utökats successivt har den del av bidraget som fortsatt att användas till bidrag till teckenspråkstolkutbildning vid folkhögskolor successivt minskat sedan 2013. Från och med 2017 kommer därmed nivån för det bidrag till teckenspråkstolkutbildning som fördelas till folkhögskolorna att ligga på en stabil nivå. Enligt regeringen finns det därför skäl för att 2017 återföra den del av bidraget som avser teckenspråkstolkutbildning i folkhögskolors regi och styrningen av detta bidrag till det utgiftsområde inom vilket folkbildningen hanteras.

För 2017 beräknas förslaget öka utgiftsramen för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid med 21 000 000 kronor och minska utgiftsramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning med motsvarande belopp.

Upprustning av skollokaler

Vidare föreslår regeringen i förslagspunkt 9 att de ändamål och verksamheter som avser statsbidrag för renovering av skollokaler och utemiljöer för förskolor, skolor och fritidshem och som finansieras från anslaget 1:13 Upprustning av skollokaler inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik ska flyttas till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

Som skäl för förslaget anger regeringen att stödet för upprustning av skollokaler och utemiljöer bör hanteras tillsammans med övriga utbildningsfrågor. För 2017 beräknas förslaget öka utgiftsramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning med 480 000 000 kronor och minska utgiftsramen för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik med motsvarande belopp.

Motionen

I partimotion 2015/16:3403 yrkande 2 (L) framhåller motionärerna att statsbidraget för renovering av skollokaler och utemiljöer för förskolor, skolor och fritidshem bör avskaffas. Tills så sker, anför motionärerna, bör de ändamål och verksamheter som avser statsbidrag för renovering av skollokaler och utemiljöer för förskolor, skolor och fritidshem och som finansieras från anslaget 1:13 *Upprustning av skollokaler* inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik inte betraktas som en utbildningspolitisk insats och därmed inte finansieras inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning. Mot denna bakgrund föreslår motionärerna att riksdagen avslår regeringens förslag till ändring av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområdena 18 respektive 16 vad avser statsbidrag för renovering av skollokaler och utemiljöer för förskolor, skolor och fritidshem.

Utskottets ställningstagande

Utskottet instämmer i regeringens bedömning att de ändamål och verksamheter som avser anslagen 1:15 *Särskilt utbildningsstöd* och 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* som i dag ligger inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik bör flyttas till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning (förslagspunkterna 7 och 8).

När det gäller regeringens förslag att flytta anslaget 1:13 *Upprustning av skollokaler* inom utgiftsområde 18 till utgiftsområde 16 (förslagspunkt 9) delar utskottet regeringens bedömning att det är rimligt att dessa frågor hanteras samlat med övriga utbildningsfrågor. Med hänvisning till vad som nu anförts anser utbildningsutskottet att konstitutionsutskottet bör tillstyrka propositionen i berörda delar och avstyrka motionen i motsvarande del.

Stockholm den 19 maj 2016

På utbildningsutskottets vägnar

Lena Hallengren

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lena Hallengren (S), Christer Nylander (L), Camilla Waltersson Grönvall (M), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Stefan Jakobsson (SD), Michael Svensson (M), Håkan Bergman (S), Ulrika Carlsson i Skövde (C), Jabar Amin (MP), Gunilla Svantorp (S), Robert Stenkvist (SD), Daniel Riazat (V), Annika Eclund (KD), Roza Güclü Hedin (S), Maria Stockhaus (M) och Ida Drougge (M).

Avvikande mening

Indelning i utgiftsområden (L)

Christer Nylander (L) anför:

Jag anser att statsbidraget för renovering av skollokaler och utemiljöer för förskolor, skolor och fritidshem ska avskaffas. Tills så sker bör dock anslaget 1:13 *Upprustning av skollokaler* inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik inte betraktas som en utbildningspolitisk insats och därmed inte sortera inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning. Mot denna bakgrund föreslår jag att riksdagen ska avslå regeringens förslag till ändring av ändamål och verksamheter som avser statsbidrag för renovering av skollokaler och utemiljöer för förskolor, skolor och fritidshem och som finansieras från anslaget 1:13 *Upprustning av skollokaler* inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

Mot bakgrund av det anförda anser jag att konstitutionsutskottet bör tillstyrka motion 2015/16:3403 yrkande 2 och avstyrka punkt 9 i propositionen.